

Minska fallolyckorna

Motion från Socialdemokraterna i Nacka

Fallolyckor bland äldre är ett stort folkhälsoproblem med stora kostnader och lidanden som följd. Problemet kommer att öka i omfattning om inga åtgärder genomförs för att hindra utvecklingen. I Sverige dör i snitt mer än tre äldre personer till följd av fallolyckor varje dag. Det är mer än dubbelt så många som dör i trafiken. Nacka hamnar på placering nummer 6 av 26 kommuner som hade högst antal fallskador registrerade inom slutenvården år 2018 vilket är en oacceptabel siffra.

Förutom det lidande som fallskador innebär för den som drabbas borde den ekonomiska aspekten vara ett viktigt incitament för kommunen att arbeta förebyggande och att ha en konkret handlingsplan mot fallskador. Äldre personer som drabbas av fallskador får dessutom ofta en långvarig påverkan på sin livskvalitet och behöver mer hjälp i sin vardag. Detta har direkt påverkan på kommunens kostnader av äldreomsorgen.

År 2014 uppskattades samhällets kostnader för fallskador till ungefär 14 miljarder kronor per år. Kostnaderna för äldres fallolyckor för kommuner och regionen beräknas årligen uppgå till drygt 4,7 miljarder kronor och beräknas öka till närmare 8 miljarder år 2035. Det betyder att om vi inte ökar i omfattning på effektiva förebyggande åtgärder så att trenden bryts kommer efterfrågan på vårdresurser för fallolyckor att nästan fördubblas för regionerna och kommuner inom några decennier. I Nacka drabbas i genomsnitt 39 personer 65 år och äldre per år av en höftfraktur. Statistiken blir dock missvisande då det endast är sjukvårdens siffror som analyseras då det tyvärr inte finns någon statistik på hem- och fritidsskador. Det kan även tänkas finnas ett stort mörkertal.

Nacka kommuns erbjuder idag en del hälsofrämjande insatser till personer över 65 år och en del av insatserna är direkt kopplade till att förebygga fall och fallskador, som till exempel balansskola och Qigong. Ungefär 100 personer deltar varje år i Qigong och ungefär lika många i balansskolan. Informationskampanjer och utbildningar har också genomförts.

Insatserna är väldigt populära och enligt utvärderingar har de haft en god effekt för de som har deltagit. Det är dock svårt att bedöma hur dessa insatser har påverkat fallstatistiken. En individbaserad uppföljning behövs för att kunna utvärdera insatserna. Trots att den sammantagna bedömningen är att antal fallskador och höftfraktur bland äldre i Nacka har minskat, beräknas omkostnaderna öka till drygt 22 miljarder kronor år 2050 om utvecklingen tillåts fortsätta i nuvarande omfattning.

Nacka ligger som sagt högt i statistiken över antalet fallolyckor och trots att vi i dag vet att en stor del av dessa skador går att förebygga görs det idag långt ifrån tillräckligt. Vi behöver inhämta mer data för att tydliggöra vart kommunens arbete brister, samt vilka insatser som skulle göra störst positiv inverkan.

Därför yrkar vi

- Att En individbaserad uppföljning görs för att kunna utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen
- Att Att äldreheten med utgångspunkt från aktuell litteratur och forskning ta fram en kommunal nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras.

Espen Bjordal (s)

Khashayar Farmanbar (s)

Emelie Norborg Friberg (s)

Majvie Swärd (s)

Gunnel Nyman Gräff (s)